

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna šteč. Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	P
Pri 1 × objavi 1/4 str.	600	—
„ „ „ 1/2 „	300	—
„ „ „ 3/4 „	150	—
„ „ „ 1 „	75	—
„ „ „ 1 1/2 „	37	50

IX. letnik.

V Ljubljani, dne 15. maja 1926.

Štev. 10.

Osnovanje pooblašćene Obrtne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Narodna skupščina je, kakor je „Obrtni Vestnik“ že poročal, sklenila dne 30. januarja t. l. zakon o Obrtni banki. Kakor moramo ustanovitev te banke, ki ima po zakonu namen, »da bi zalagala obrtništvo s čim ugodnejšim kreditom in podpirala ustanavljanje obrtniških zadrug in njih kreditiranje«, vsekakor toplo pozdraviti, ker je od take ustanove opravičeno pričakovati, da bo pomenila začetek nove, ugodnejše perijode v razvoju obrtništva, se mora vendar z nezadovoljstvom ugotoviti, da se v zakonu ni ugodilo zahtevam obrtništva Slovenije po ustanovitvi podružnice te banke v Ljubljani in Mariboru.

Že v prvem momentu, ko je postalo vprašanje ustanovitve Državne obrtne banke aktualno, je slovensko obrtništvo postavilo soglasno zahtevo po ustanovitvi dveh podružnic v Sloveniji v prepričanju, da bi samo to nudilo zadostno jamstvo, da bo banka v vsem svojem poslovanju pravično vpoštevala resolucije na naših shodih in sestankih, ne glede na številne vloge zbornic in energičen nastop narodnih poslancev celo na plenumu narodne skupščine je šla vlada preko zahtev slovenskega obrtništva in sprejela v zakon v misli »bratskega sporazuma« določilo, da se ustanavlja obenem s centralo v Beogradu tudi glavna podružnica v Zagrebu, »po potrebi« pa se ustanovijo z odobritvijo ministra za trgovino in industrijo podružnici ali ekspoziture banke tudi v Ljubljani in Sarajevu in ekspoziture v Splitu, Skoplju in Novem Sadu, nadalje po potrebi tudi v ostalih pridobitnih središčih.

Pravila banke imajo po določilih zakona predložiti ministru za trgovino in industrijo sporazumno vse centralne organizacije obrtnikov v državi. V svrhu definitivne redakcije pravil je sklicala beograjska Obrtniška zbornica dne 25. in 26. aprila širšo konferenco, katere so se udeležili zastopniki zbornic in raznih obrtniških organizacij iz vse države.

Za predsednika konference je bil soglasno izvoljen predsednik beograjske Obrtniške zbornice g. Milan Stojanović, za podpredsednika pa g. Gjuro Matić iz Zagreba in g. dr. Ivan Pless iz Ljubljane.

V svojem pozdravnem govoru je predsednik gosp. Stojanović poudarjal: »mi ustvarjamo ustanovo, koja

bo v teh težkih časih pravemu in legalnemu obrtniku podpora, da bo mogel z dobljenim ceněnim kreditom ne samo razširiti svoj obrat, ampak da bo mogel tudi tekrovati z močnejšimi podjetji in z uvozom inozemskega blaga«. — G. dr. Pless se je uvodoma v imenu slovenskega obrtništva zahvalil predsedniku g. Stojanoviću za njegov trud in prizadevanja za ustanovitev tega za obrtništvo velevažnega denarnega zavoda; poudarjal je nadalje, da stoji slovensko obrtništvo slej ko prej na stališču, da je treba ustanoviti čimprej podružnico banke tudi v Sloveniji. Potrebe za to so dane in banka bo mogla samo tedaj dobro uspevati, ako bo uživala vsestransko zaupanje.

Predmet razprav na konferenci je tvoril načrt pravil, ki ga je sestavila Obrtniška zbornica v Beogradu. Pravila ne morejo položaja, zlasti kar se tiče ustanovitve podružnice za Slovenijo, bistveno spremeniti, ker ne morejo spremeniti zakona, ampak se morajo neobhodno gibati vsa določila pravilnika samo v okviru zakona. Sicer se je pa tudi v pravilniku zagotovilo, da se ustanovita podružnici ali ekspozituri v Ljubljani in Sarajevu, in to po vrstnem redu, navedenem v zakonu, tedaj se mora ustanoviti podružnica ali ekspozitura najprej v Ljubljani in potem šele drugod. Pravilnik ne določa, kdaj se ima otvoriti podružnica ali ekspozitura, ampak pravi v splošnem »v čim krajšem času«, to se pravi, čim bo Slovenija s podpisom primerne števila delnic pokazala, da ima interes na banki, bo tudi dana možnost za takojšnjo otvoritev podružnice. Na vsakem posameznem obrtniku in na celokupnem obrtništvu Slovenije je tedaj, da z nakupom akcij pokaže svoj interes na tej odlično važni ustanovi. Pogoji za nakup delnic niso težki. Delničar bo mogel postati vsak, tudi najrevnejši obrtnik, kajti za delnico, ki bo stala 200 Din, bo treba plačati pri podpisu samo 45 Din, to je 40 Din za delnico in 5 Din za stroške ustanovitve, medtem ko se bo ostalih 160 Din lahko plačalo v enakih mesečnih obrokih tekom treh let. Na nevplačane delnice bo dajala banka dividendo sorazmerno vplačanemu kapitalu.

Po pravilniku smejo kupiti delnice: država, obrtniki, njih žene, obrtniške zadruge in vse obrtniške ustanove in deloma prijatelji obrtništva. Država sodeluje s 40 %, obrtniki, obrtniške zadruge in ustanove z 51 %, a prijatelji obrtništva z 9 %.

V upravi banke bodo obrtniki brez zastopstva države, a v nadzorstvu bo imela država večino, to je od petih članov bo imenoval dva minister za trgovino

in industrijo, enega pa minister za finance, in sicer mora biti eden od teh strokovni uradnik ministrstva za trgovino in industrijo, ostali pa morajo biti višji uradniki ali člani Narodne banke ali Državne hipotekarne banke.

Osnovni kapital banke znaša po pravilniku 75½ milijona dinarjev.

Pravilnik, ki vsebuje tudi vsa podrobna določila glede osnivanja glavne podružnice, podružnic in ekspozitur, je bil po končani konferenci od udeležencev takoj podpisan in predložen ministrstvu za trgovino in industrijo v odobritev. Po odobritvi bodo sestavili zastopniki beograjske, zagrebške in ljubljanske zbornice prospekt z vabilom na podpis delnic, ki se bo razposlal zvezam, zadrugam in vsem obrtniškim društvom.

Takoj, ko bodo pravila odobrena s strani ministrstva trgovine in industrije, bomo o tem poročali. Kakor smo doslej pazno sledili akciji za ustanovitev te banke, bomo tudi v prihodnje o njej poročali vse, kar utegne zanimati naše čitatelje, da s to ustanovo seznanimo slehernega obrtnika. Od interesa, ki ga pokažemo napram banki, je odvisna ustanovitev podružnice v Sloveniji, zato ne smemo zamuditi prilike. Naj bi poziv na podpis delnic našel med našimi obrtniki obilen odziv!

Naša zborovanja.

Obrtniško zborovanje v Velikih Laščah. V nedeljo dne 2. maja se je vršilo v Društvenem domu v Velikih Laščah veliko obrtniško zborovanje, ki so ga priredile obrtne zadruge za sodna okraja Velike Lašče in Ribnica. Zboru je predsedoval čevljarji mojster g. I. Gačnik, ki je v lepem nagovoru pozdravil med drugimi zastopnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Pretnarja, zastopnika Zveze obrtnih zadrug načelnika g. Franchetti in tajnika g. Kaiserja ter narodnega poslanca g. Škulja. Prvi predavatelj g. dr. Pretnar je govoril o gospodarskem položaju obrtništva. Uvodoma je poudarjal veliko važnost obrtništva za gospodarstvo in državo, ugotovil, da se obrtništvo svoje moči in pomena ne zaveda zadostno in da merodajni činitelji to posebno za Slovenijo prevažno gospodarsko panogo neodpušljivo zanemarjajo. Podal je nato pregledno sliko gospodarskega položaja obrtništva ter omenjal zahteve, ki jih stavi obrtništvo glede davkov, kredita, državnih dobav, obrtnega šolstva in pospeševanja ter socialne zakonodaje. Obrtništvo bo moglo s svojimi zahtevami uspeti le, ako bo dalo primerne poudarka s krepko, stanovitno, zavedno in solidarno obrtniško organizacijo.

Nato je predaval g. Kaiser o stanovski organizaciji obrtništva. Očrtal je zgodovinski razvoj obrtniške organizacije, pokazal je s konkretnimi primeri, kako malo razumevanja imajo za obrtništvo ne samo najvišji vladni činitelji, temveč tudi oblastva nižjih stopenj, katerih funkcionarji poslujejo med ljudstvom in žive v neposrednem stiku z obrtnikom. Treba je poglobitve stanovske zavednosti, aktivnejše udeležbe obrtništva pri zadrugnem delovanju in strnitve zadrug v krepke zvezne organizacije, ki se ne bo dala zlomiti ter bo mogla energično in z uspehom zastopati interese poedinca in celote.

Po predavanju se je oglasil k besedi tudi narodni poslanec g. Škulj, ki je izražal svoje posebno veselje na lepem zboru. Priznal je, kako malo je na merodajnih mestih razumevanja za obrtnika, ki je poleg kmeta eden glavnih stebrov države in gospodarstva.

Za poslancem g. Škuljem sta govorila še g. Franchetti in načelnik zadruge čevljarjev g. Čampa. Prvi je poudarjal zlasti veliko korist obrtniške samopomoči.

Na predlog g. Alojzija Češarka, načelnika kovinske zadruge v Ribnici, in g. A. Pogorelca, kovaškega mojstra in župana iz Strug, so se sprejele s splošnim odobravanjem nato resolucije. Zborovalci zahtevajo večjo podporo države za obrtno šolstvo in obrtno pospeševanje, večje obrtniške kredite, omiljenje pogojev za licitacije državnih dobav, revizijo predpisov o socialnem zavarovanju, omiljenje davčnih bremen, predvsem davka na poslovni promet in dohodnino, strožje postopanje proti šušmarjem, obligatornost zadrug in zadrugnih zvez v novem obrtnem zakonu in končno pri agrarni reformi iste ugodnosti za malega obrtnika kakor so predvidene za kmetovalca.

Obrtniško zborovanje v Ljubnem. Obrtno društvo na Jesenicah je priredilo v nedeljo 9. maja t. l. veliko obrtniško zborovanje v lepi planinski vasi Ljubnem na Gorenjskem. Ko so od popoldanskega vlaka prikorakali v vas z vrlo jeseniško godbo na čelu še ljubljanski in kranjski gostje, se je pričelo pod milim nebom eno izmed najlepših zborovanj, kar jih je v zadnjih letih imelo gorenjsko obrtništvo. Z izbranimi besedami je pozdravil navzoče predsednik obrtnega društva na Jesenicah gosp. Ivan Gogala, ki je predsedoval zboru. Po pozdravnem nagovoru domačinov gg. Ambrožiča in Mohoriča je pozdravil zborovalce v lepem nagovoru obrtniški starosta g. Eng. Franchetti, ki se je spominjal štajerskih borcev gg. Rebeka, Zdravca in Bizjaka ter je v imenu obrtništva izrazil toplo zahvalo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo, posebno pa gg. dr. Windischerju, dr. Plessu, Mohoriču in Žagarju.

Zastopnik zbornice g. dr. Pretnar je podal nato poročilo o gospodarskem položaju obrtnika. Omenil je velik pomen obrtništva za državo in družbo kot elementa miru in dela, njegovo važnost za gospodarstvo, katerega temelj je baš zdrav in krepak obrtniški stan, ter je poudarjal še posebno važnost obrta za Slovenijo, ki bi brez njega morala postati pokrajina izseljencev. V nadaljnjem govoru je obravnaval obrtniške kredite, davke, socialno zavarovanje, državne dobave in druga pereča gospodarska vprašanja ter pozival obrtništvo, da se zave svoje važnosti in moči ter nastopa solidarno, da bo moglo uveljaviti svoje pravice in zahteve.

Za g. dr. Pretnarjem je poročal tajnik Zveze obrtnih zadrug g. Kaiser o potrebi obrtniške organizacije. Pokazal je na brezuspešno prizadevanje obrtništva, da bi merodajni činitelji vsaj deloma ustregli njihovim upravičenim zahtevam. Na centralnih mestih za obrtniške težnje ni razumevanja, a še žalostnejše je, da obrtnika ne razumezjo niti oblastva, ki poslujejo med obrtništvom ter so z njim v stalnih neposrednih stikih. Borba obrtništva za boljše mesto bo imela uspeh le, ako se obrtništvo strne v trdne stanovskozavedne organizacije, okrepi in poživi delo v edinicah, ki se zopet združujejo v krepke zveze, ki bodo imele za seboj trdno sklenjeno fronto vsega obrtništva in se bo zato njihov glas moral upoštevati.

Tajnik Zveze obrtnih zadrug v Celju g. Žabkar je govoril o razvoju obrtniške organizacije v Sloveniji. Omenjal je nadalje davčne in druge krivice, ki jih mora trpeti obrtništvo, govoril je o potrebi strokovne izobrazbe ter pozival obrtnike k složnemu delu in organiziranju v društvi in zadrugah, ki naj ustanove zopet okrožna udruženja. Govornik je ožigosal postopanje obrtnih oblastev, ki ne čutijo potrebe, da bi na tako važna zborovanja poslala svoje zastopnike.

G. Josip Rebeč iz Ljubljane se je pritoževal proti krivičnemu postopanju države, ki zahteva, da se mora obrtnik, ki hoče dobiti pri državni blagajni plačilo svoje terjatve, izkazati o plačilu davka, dočim država sama pri terjanju davka ne upošteva, kar je ona dolžna obrtniku.

G. Rebolj iz Kranja je poudarjal potrebo složnega nastopanja obrtnišтва brez razlike strankarske pripadnosti, kadar gre za stanovske stvari.

Sprejete so bile nato z nekaterimi dodatki resolucije. Zborovanju, ki se je končalo v najlepšem soglasju, je sledila zabava.

Zagorje ob Savi. V nedeljo 9. maja t. l. popoldne se je vršilo v risalnici ljudske šole na Toplicah obrtniško zborovanje, katero je sklicalo tukajšnje obrtno društvo. Trboveljsko obrtno društvo je bilo zastopano po društvenem tajniku tov. Antu Šuntajsu, tov. Milošu Rozini in načelniku oblačilne zadruga tov. Antonu Malgaju. Zborovanje je vodil tov. Ivan Bajcar iz Zagorja. Obravnavalo se je vprašanje kandidature za Posavje za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo in je prišlo do popolnega sporazuma. Sklenilo se je nadalje, da se bo vršila živahna agitacija za obrtniško samopomoč. O današnjem obrtniškem položaju, šušmarstvu, konfekciji, davkih, carini, taksah, pomanjkanju dela in brezposelnosti je izčrpno referiral tov. Ante Šuntajs iz Trbovelj. Vršila se je živahna debata, v katero so posegli tov. Bajcar, Weinberger, Mutnik in drugi iz Zagorja ter trboveljski delegati.

Na predlog tov. A. Šuntajsa se je med navzočimi nabrala vsota 286 Din 25 p za tiskovni sklad «Obrtnega Vestnika». V prijateljskem razgovoru po zborovanju se je sklenilo, da napravijo trboveljski obrtniki v kratkem izlet v Zagorje.

Tesarji in mizarji.

(Izjava Zbornice za trgovino, obrt in industrijo velikemu županu mariborske oblasti o obsegu obeh obrtov.)

Na vprašanje, katera lesna dela pri stavbah smejo izvrševati mizarji, odnosno tesarji, izjavlja zbornica naslednje:

Glavni znak, po katerem se mora razlikovati, kaj spada v delokrog tesarskega in kaj v delokrog mizarskega mojstra, je v kakovosti dela in v načinu vezav. Tesarskim mojstrom pripada konstruktivno bolj grobo, nelep-ljeno, mizarjem pa finejše, oblano in lepljeno delo, ki ni konstruktivne narave.

Kar se tiče izdelovanja podov in stopnic, je zbornica na podlagi izjav strokovnjakov, posebno pa na podlagi izjave Zveze obrtnih zadrug v Mariboru ter Zadruga tesarskih mojstrov in Zadruga mizarskih mojstrov v Mariboru in v Ljubljani, ugotovila, da je stališče tesarskih in mizarskih mojstrov v tem pogledu različno, da si to delo pridržujejo tesarski mojstri, da pa tudi mizarski mojstri vztrajajo pri svoji zahtevi, da se jim prizna pravica do izvrševanja teh del.

Tesarski mojstri poudarjajo, da je treba pri lesenih podih polagati v gramoz lege (blazinice), na katere se pritrdi nato pod. Za to polaganje leg v gramozu, za primerjanje in obsekavanje na betonskih in opečnih obokih se uporablja samo tesarsko orodje. Zato mora po njihovem zatrdilu izvršiti to delo le tesar. Sklicujejo se na dejstvo, da so izročali in izročajo še danes gradbena oblastva polaganje podov le tesarskim mojstrom. Glede stopnic trdijo, da njih izdelava že po svojem značaju spada v tesarsko stroko, ker gre za konstruktivno delo, pri čemer se mora izdelovalec posluževati tudi statičnih pripomočkov. Vse komplicirane stopnice se izvršujejo na

naravnem narisku (profilu), s čigar pomočjo izvrši posamezne dele tesarski mojster sam ali pa polir pod vodstvom mojstra. Za pomožne moči se tesarski mojster poslužuje pri izvršitvi včasih tudi mizarja ali podobarja. Strokovne šole za tesarske mojstre imajo v učnem načrtu tudi izdelovanje stopnic. V Nemčiji imajo za izdelovanje stopnic specialiste.

Mizarski mojstri trdijo, da se izdelovanje stopnic in lesenih podov že zato ne more smatrati kot izključno tesarsko delo, ker se tesarski mojstri poslužujejo pri izvršitvi tega dela mizarjev in ker se za izvršitev potrebuje mizarsko orodje.

Iz izjav obeh nasprotujočih si strani je razvidno predvsem to, da je pri izdelavi kompliciranejših stopnic združeno konstruktivno tesarsko delo z dovršilnim mizarskim delom. Glavno delo pri takih stopnicah spada gotovo v delokrog tesarskih mojstrov. Oblanje in druga dela, bodisi mizarska ali kake druge stroke, v kolikor prihajajo poleg konstruktivnih še v poštev, bi se mogla v glavnem smatrati kot dovršilna dela (§ 37. o. r.). Dosedanja praksa tudi kaže, da so uporabljali tesarski mojstri zanje običajno pomožne delavce dotične stroke, predvsem mizarje, ki so delali pod vodstvom tesarskega podjetnika. Pri enostavnejših stopnicah pa o tesarskem konstruktivnem delu skoro ni govora. Glavno delo je končno le mizarsko, ker se v glavnem uporablja mizarsko orodje (žaga, oblič itd.) in zato mizarjem ni odrekati pravice do takih del.

Pri podih je polaganje leg gotovo tesarsko delo. Nabijanje podov iz navadnih desk pa more poleg tesarskega mojstra opraviti tudi mizarski mojster, to tem bolj, ker ne gre za nikake konstrukcije in ker je oblanje, ki prihaja tu v poštev, tipično delo mizarja. Polaganje posebnih podov iz deščic (parketi) pa nedvomno spada izključno v mizarsko stroko.

Način, kako se morajo stopnice in podi izvršiti, dokazuje, da bi ozkosrčnost pri opredelitvi pravice tesarja in mizarja do teh del ne bila umestna. Tudi kaže praksa, da so bili doslej spori v tem pogledu jako redki. Prestroge omejitve bi bile le v škodo naglega, cenega in dobrega dela. Jako neumestno bi bilo, ako bi se ne upoštevale tudi podeželske prilike, ki igrajo važno vlogo pri reševanju vprašanja, kaj spada izključno v delokrog ene ali druge obrtne stroke.

Zbornica je zato mnenja, da se smatra v splošnem kot znak tesarskega dela konstruktivno, grobo delo, pri čemer se pritrjevanje posameznih delov izdelka vrši brez lepljenja s klejem, kot znak mizarskega dela pa finejša obdelava z mizarskim orodjem, predvsem z obličem, ter lepljenje posameznih delov. Izdelovanje navadnih podov in primitivnih stopnic naj se po deželi dovoljuje tudi mizarjem, strožje pa naj se postopa le pri kompliciranih stopniščih v mestih, kjer je obrt bolj specificiran in je število obrtnikov ter zato tudi medsebojna konkurenca večja.

Širjenje valov brezžične telegrafije.

(Nadaljevanje.)

Pod vtisom slavnoznanih poskusov Hertza, ki je pokazal, da so razmeroma dolgi elektromagnetni valovi v marsičem enaki svetlobnim valovom, se je sklepalo, da je to za vsak primer merodajno. Tudi zavedna teoretična izvajanja so zavedla znanstvenike k trditvi, da je razširjevanje elektromagnetnih valov v izolirnem mediju, n. pr. zraku, neodvisno od dolžine valov. Potemtakem bi bilo vseeno, ako po-

rabljamo po več tisoč metrov dolge vale, kot se godi v brezžični telegrafiji, ali pa take s komaj eno tisočinko milimetra dolžine, kot so to svetlobni valovi.

Napačno je bilo pač, da se teoretična izvajanja niso ozirala na to, da ista ne veljajo za primer, ako se v bližini antene nahaja prevodnik (zemlja, na kateri stoji antena). Antena je zasajena naravnost v prevajajočo zemljo, valovi se proizvajajo na robu prevajalca (zemlje) in izolatorja (zraka). Za ta primer kažejo tudi Maxwellove enačbe, da je razširjanje valov odvisno v veliki meri od njihove dolžine; velja tedaj drugo naziranje za dolge valove brezžične telegrafije kot za kratke svetlobne valove.

Pri prevajalcih z omejeno prevajalno možnostjo ni vseeno za širjenje kalov, ako se isti proizvajajo z dolžino 500 m na površju okrog 6000 km polumera zemlje ali pa pol mikrona dolgi valovi na 6 mm polumera obli. Vpliv prevajajoče zemlje se pokaže v prvi vrsti v dejstvu, da se valovi, ki izhajajo iz antene, ne izžarevajo v premicah v prostor, temveč sledijo delno prevajalni zemlji, poslužujoč se iste kot smerovodnice. Enako je pokazal Lecherch pri svojih žičah, katerim sledijo elektromagnetni valovi po vseh ovinkih.

Teorija je dalje dognala, da zavisi brzina širjenja valov od posebnosti zemeljskih tal, brez ozira na njihovo dolžino; brzina širjenja je tedaj drugačna preko slane vode morja in drugačna preko celine. Iz tega sledi, da se elektromagnetni valovi pri prehodu iz celine na morje in obratno preokrenejo. To dejstvo je bilo eksperimentalno preskušeno in potrjeno. Morska voda je izredno dober prevajalec, električne silnice se nastavijo tedaj pri dotiku z njo skoro navpično na njeno površje, medtem ko se na kopnem nagibajo naprej, kar je bilo potom eksperimenta dokazano. To nagibanje ima svoje posebne posledice. Zgoraj je omenjeno, da se v našem primeru širjenje energije vrši navpično na smer električnih silnic, kar znači, da se energija ne razširja paralelno s površjem zemlje, temveč pod gotovim kotom na njo; sili tedaj v zemljo, kjer se en del iste izrabi, absorbira.

Iz teorije je razvidno, da je za jakost absorbiranja merodajna električna prevodljivost in dielektrična konstanta tal. V splošnem je absorbiranje na suhih tleh jače nego na morju, čigar slana voda izredno dobro prevaja. Teorija dalje pravi, da je jakost absorbiranja v veliki meri odvisna od valovne dolžine, čim daljši so valovi — čim nižja torej frekvenca — tem manj se pod istimi pogoji absorbira energija. Iz navedenega nujno sledi: ako želimo na veliko daljavo telegrafirati, moram vzeti dolge valove. Radio-velepostaje so temu nauku sledile ter delajo s 1000 do 2000 m dolgimi valovi. Ker obratujejo velepostaje z velikimi energijami, se poslužujejo visokih anten, katerih lastna valovna dolžina je tudi velika, je učinkovitost dolgih valov za nje zelo prikladna. Visoke antene niso prikladne za kratke valove.

Do tu je vse v redu; teorija je kvalitativno potrjena, pri kvantitativni preskušnji so nastale težkoče. Pri velepostajah se je najprej pokazalo, da je z daljavo rastla jakost valov v večji meri, kot se je moglo to teoretično pričakovati. Za praktično izračunavanje je uvedel matematik Austin-Cohen empirično formulo. Za srednjo dolžino valov, okoli 500 m, so se pokazale vse mogoče nepravilnosti: velike razlike med dnevom in nočjo, silno motenje ob solnčnem vzhodu in zahodu, ponoči silno skakanje jakosti znamenj, do 100 %; na kratko, kazal se je silen vpliv atmosfere.

Obrtniška samopomoč.

Kakor smo že poročali, je Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani razposlala vsem zadrugam in obrtnim društvom v ljubljanski oblasti nabiralne pole, mnogim posameznim obrtnikom pa pristopne izjave. Zanimanje za to socialno ustanovo je jako veliko. Vse zadruge, obrtna društva in posamezniki, ki so prejeli nabiralne pole ali pristopne izjave, prosimo, da se s pridobivanjem članov požurijo, da bo nas s 1. julijem t. l., ko prične Samopomoč s svojim delovanjem, čim več in podpora svojcem po 1. juliju t. l. umrlih članov tem večja. Vse zadruge, obrtna društva in posamezniki naj do 20. junija t. l. vrnejo nabiralne pole, ker bo morala imeti zveza 1. julija natančno evidenco o številu članov.

Prvi spomenik kralju Petru v Sloveniji.

Kranj se pripravlja, da 1. avgusta t. l. odkrije spomenik našemu prvemu kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju z vso slovesnostjo. Ker je spomenik dar vseh slojev na Gorenjskem ter prvi v Sloveniji, opozarja prijazno vsa Gorenjska že sedaj in vabi vljudno na to domoljubno slavnost ves narod brez razlike. Skoro gotovo počasti sam naš kralj to domorodno svečanost, ki bodi ponosen izraz pristne narodne misli ter čistega navdušenja nad narodnim osvobojenjem in ujedinjenjem, pa tudi prisrčno razodetje globoke hvaležnosti in odkritega spoštovanja do našega narodnega vladarja.

Obrtno društvo v Kranju naproša vsa obrtna društva v Sloveniji, da vpoštevajo to veliko slavnost in na ta dan ne prirejajo nikakih drugih prireditev.

Razno.

Tiskovnemu skladu «Obrtnega Vestnika» je naklonil g. Štefan Rožič, slikar in pleskar v Ljubljani, svojo nagrado za tajniške posle pri zadrugi v znesku 100 Din. Uprava izreka požrtvovalnemu tovarišu g. Rožiču najtoplejšo zahvalo.

Glavna skupščina Saveza hrvatskih obrtnikov v Zagrebu. Dne 23. maja t. l. se bo vršila v Splitu v narodnem gledališču glavna skupščina Saveza hrvatskih obrtnikov.

Obrtno društvo na Jesenicah izreka vsem, ki so sodelovali pri jako lepo uspelem zborovanju v Ljubnem v nedeljo dne 9. maja t. l. svojo najprisrčnejšo zahvalo. Zlasti pa se zahvaljuje za sodelovanje starosti g. E. Franchettiju, tajniku Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Josipu Pretnarju, g. Jakobu Zdravcu za brzojavni pozdrav, tajniku Zveze obrtnih društev v Celju g. I. Zabkarju, tajniku Zveze obrtnih zadrug g. I. Kaiserju in g. Josipu Rebeku iz Ljubljane.

Popravek. V zadnji številki «Obrtnega Vestnika» je tiskarski skrat v prvi vrsti na 69. strani v poročilu o seji obrtnega odseka Zbornice za trgovino, obrt in industrijo napravil v predlogih g. Jakoba Zdravca in predloga o lečenju zob — «ličenju zob» in s tem popolnoma izpremenil zmisel predloga. G. Jakob Zdravec je stavil predlog zaradi lečenja zob pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, kar s tem popravljamo. — Uredništvo.

Občni zbor Zadruga ključavničarjev v Ljubljani se je ob obilni udeležbi vršil dne 27. januarja t. l. v restavraciji pri Leonu v Kolodvorski ulici. Udeležil se ga je za obrtno oblastvo magistratni tajnik g. F. Čehun, za Zvezo

obrotnih zadrug pa tajnik g. Kaiser. Zadrudni načelnik g. Ivan Breskvar je v svojem poročilu omenjal lanskolno vajeniško razstavo, na kateri je bila tudi ključavničarska stroka prav dobro zastopana. Ljubljana sama bi lahko pokazala več zanimanja, zlasti pa nekatere večje tvrdke, ki bi lahko razstavile marsikak lep izdelek. Zadruga je polagala veliko važnost tudi na svoj naraščaj. Uvedla je vajeniške teoretične preizkušnje v šoli, kjer je kraj primernejši in pa tudi izpraševanje mnogo lažje nego v delavnici. Preizkuševalno delo si lahko vajenec sam določi; za najboljše izdelke pa je določil odbor nagrade, da vajence vzpodbuja k čim natančnejšemu delu. Lansko leto je napravila zadruga z vajenci izlet na Jesenice, kjer so si ogledali obrat Kranjske industrijske družbe. Razširitev zadruga na ljubljansko oblast se najbrž ne bo potrdila, pač pa se bo zadruga razširila na sodni okraj ljubljanski. — Po poročilu tajnika je g. Josip Rebeck poročal o najvažnejših nalogah zadruga in zlasti poudarjal potrebo čim večje strokovne izobrazbe obrtnega naraščaja. Obrtništvo se je v preteklem letu borilo z velikimi težkočami, vendar pa ne sme obupati, temveč s podvojenimi silami mora iti na delo za svoj obstoj in napredek. — Blagajnik g. Ferjan je podal blagajniško poročilo. Jako izčrpno je poročal pregledovalec računov g. Martinčič, ki je kritiziral nekatere nedostatke in pomanjkljivosti, ki se tičejo zadrudne uprave, in predlagal končno absolutorij, ki je bil soglasno sprejet. — Pri obravnavi proračuna za leto 1926. je zadrudni načelnik g. Breskvar priporočal, da naj bi se zadruga obliगतorno za vse člane naročila na «Obrtni Vestnik». Po kratki debati je bil predlog g. načelnika odobren. Zadrudni člani so s tem pokazali, da se zavedajo važnosti stanovskega tiska, uredništvo lista pa želi, da mu redno poročajo. — Vršila se je nato volitev odbora in je bil ponovno izvoljen za načelnika g. Ivan Breskvar, za podnačelnika g. Ferjan, za računsko preglednika pa gg. Martinčič in Geyer. — Tajnik Zveze obrtnih zadrug g. Kaiser je poročal nato o vajeniških in pomočniških preizkušnjah, o obrtnonadaljevalnem šolstvu pa učitelj na obrtnonadaljevalni šoli g. Potočnik.

Čevljarski prikrojevalni tečaj. Čevljarska obrtna zadruga v Brežicah je priredila strokovni čevljarski prikrojevalni tečaj po sistemu «Novo»-aparata, ki se je dne 26. aprila zaključil. Merjenje noge in risanje kroja je po «Novo»-aparatu povsem enostavno in omogoči tudi manj nadarjenim risarjem v najkrajšem času izrezati popolnoma anatomske predpisom odgovarjajoč krog brez vsake težje kalkulacije, odnosno računanja. Udeleženci tega tečaja, ki ga je vodil gosp. Segmüller, iznajditelj aparata, so se izrazili zelo pohvalno in priporočajo tudi drugim zadrugam, da bi priredile tečaj po tem sistemu, ker zadostuje za tak tečaj le nekaj dnevnega pouka in je zaradi tega zvezan z jako malenkostnimi stroški.

Okrožna obrtna zadruga brivcev, lasničarjev in sorodnih strok v Mariboru je imela dne 6. aprila 1926. v dvoran hotelu Halbwidl v Mariboru svoj IV. redni zadrudni zbor, ki je bil izredno dobro obiskan. Na dnevnem redu je bilo 17 točk. Poročilo načelstva je podal zadrudni načelnik g. Kožuh. V prvi vrsti se je spomnil g. načelnik v poročilnem letu umrlih tovarišev ter jih priporočal navzočim v trajen spomin. Zadruga šteje 106 članov in 99 pripadnikov. Pomagalske preizkušnje so se vršile 11krat in je bilo pri teh 24 oproščenih. Zadrudne zadeve so se rešile na 1 rednem zadrudnem zboru, 1 članskem okrajnem sestanku za sreza Maribor levi in desni breg, 2 članskih sestankih za mesto Maribor, 1 okrajnem zborovanju v Celju, 3 članskih sestankih za mesto Celje, 3 članskih sestankih za mesto Ptuj, 12 rednih sejah načelstva, 3 iz-

rednih sejah načelstva, 3 sejah strokovnošolskega odseka, 1 seji zaupnikov, 1 skupni seji načelstva s pomočniškim odborom in 1 razpravi razsodišča. — Reševanje vlog je bilo v poročilnem letu v razmerju s prejšnjim številčno mnogo močnejše. Načelstvo je sprejelo 692 službenih kosov, od katerih je bilo rešenih 596, ostali pa so se vzeli na znanje. Nadalje sta izdelala načelnik in tajnik 2746 spisov s 725 tekočimi številkami, k čemur pa se ne prištevajo razne okrožnice in priloge. Vsa pismena dela sta izvršila načelnik in tajnik skupno. — Posebno važnost je polagala zadruga na položitev pomagalskih preizkušenj in vedno strogo zahtevala, da se vajenci izobrazijo v vsem obsegu obrta, ne samo v striženju las in britju, in je s tem dosegla razveseljive uspehe. Da se naraščaj čim temeljiteje izobrazijo, je ustanovila zadruga tudi svojo lastno strokovno šolo. — Zadrudna prodajalna se je v preteklem letu likvidirala in je likvidacija dala 4000 Din čistega dobička v preostalem blagu, katerega so si razdelili posamezni mojstri proti kritju nabavnih stroškov. — Pri zadrugi obstoji tudi pogrebni podporni sklad in lastna posredovalnica služb. — Veliko važnost je polagala zadruga tudi na odpravo šušmarstva in je podvzela vse korake, ki so se ji zdeli za doseg tega cilja potrebni. Ker pa pri oblastvih ni imela potrebne zaslombe, je le malo uspehov. V pretečenem letu je zadruga izpopolnila in specificirala svoj minimalni cenik, ker je nek konkretni primer dokazal, da imajo od zadruga sklenjeni ceniki za vsakega člana obvezno moč, kar izhaja tudi iz odločbe stola sedmorice v Zagrebu. — Zadrudno denarno poslovanje izkazuje okrog 50.000 Din denarnega prometa v preteklem letu, premoženje zadruga znaša okroglo 11.000 dinarjev vrednosti. Po enoglasni razbremenitvi dosedanjega načelstva so se vršile nove volitve načelstva in posameznih odsekov. Kot zadrudni načelnik je bil zopet enoglasno izvoljen dosedanji načelnik g. Karel Kožuh, kot podnačelnik pa g. Drago Riedl, oba iz Maribora. — Od načelstva predlagani proračun za upravno leto 1926. izkazuje 7200 Din dohodkov in 20.340 Din izdatkov, tako da morajo kriti presežek izdatkov posamezni zadrudniki. Letne doklade so se torej določile sledeče: Vsak mojster plača na leto zase 40 Din, za vsakega nastavljenca pa še 25 Din, do najvišjega zneska 120 Din, za vsako sezonsko poslovalnico pa še 70 Din več. — Zadruga je član saveza brivskih in vlasuljarskih mojstrov vse države v Beogradu. Vsak zadrudnik mora biti naročnik strokovnega glasila, katerega izdaja savez, zahteva pa se od uprave tega lista, da morajo biti strokovni poučni članki pisani tudi v latinici in da se priobčujejo v istem tudi članki v slovenskem in hrvatskem jeziku. Zadrudni zbor je tudi soglasno sklenil, da se vajeniška preizkušnja loči od pomagalske, kakor to tudi določa § 114. b), odstavek 4., obrtnega reda, kjer se izrecno govori o vajeniški in pomagalski preizkušnji. Pomagalska preizkušnja se polaga šele po dovršeni dveletni pomočniški dobi. — Pri posameznih referatih se je razvila živahna debata, zlasti pri referatu zapiranja in odpiranja poslovalnic je poteklo zborovanje zelo burno in je predsednik s trudom obdržal red. — Iz poteka zborovanja se dá sklepati na zelo živahno zadrudno delovanje in se mora priznati zadrudnemu načelniku, g. Kožuhu, za njegovo neutrudljivo in požrtvovalno delo vsa zahvala. Pod njegovim spretnim vodstvom je upati, da bo zadruga stala v kratkem na najbolj trdnih nogah in da se mu bo posrečilo, pridobiti za svoje člane marsikatero ugodnosti.

Izredni občni zbor oblasne zadruga slaščičarjev, medicinarjev in izdelovalcev kandi v Ljubljani se je pod predstvom zadrudnega načelnika g. T. Novotnyja in ob dobri udeležbi vršil dne 5. t. m. v salonu restavracije Miklič. Glavna razpravna točka je bila preprečitev kon-

kurence v slaščičarstvo posegajočih obrtov. Zadruga je zavzela ostro stališče proti vsem, ki neupravičeno posegajo v obrt, tako proti pekarni in krošnjarjem, ki kršijo stare pravice slaščičarskega obrta. Tajnik zbornice za trgovino, obrt in industrijo, g. dr. Pretnar, je vplival jako pomirjevalno in se je končno soglasno sprejel predlog, da naj se skliče pod okriljem zbornice za trgovino, obrt in industrijo anketa med slaščičarji in peki, ki naj uravna sporne točke. — Občni zbor je nadalje soglasno sklenil obligatorni pristop k «Obrtniški samopomoči Zveze obrtnih zadrug». — Po dokaj burni debati, ki so jo izzvala nesporazumljenja med slaščičarji in prodajalci sladoleda, je načelnik g. Novotny zaključil občni zbor.

Občni zbor zadruge stavbenikov za Slovenijo v Ljubljani se je vršil 28. marca t. l. v salonu restavracije Miklič v Ljubljani. Udeležilo se ga je 15 članov, za obrtno oblast mag. tajnik g. Franc Čehun, za Zvezo obrtnih zadrug pa zvezni načelnik g. Eng. Franchetti. Občnemu zboru je predsedoval g. Ivan Bricelj. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je v preteklem letu trpel zlasti stavbeniški obrt. Njegov uspešen razvoj mu je oviral pred nedavnim še predrag kredit, ki je s svojo morečo težo uduševal in tlačil stavbno podjetnost, v zadnjem času pa je splošna obubožanost direktno onemogočila vsako stavbno gibanje. Zadruga je budno pazila, da so se povsod vpoštevali zakoniti predpisi v stavbnem obrtu in se je pri obrtnih oblastvih zavzemala za interese svojih članov. Posredovala je zlasti zaradi nepravilne izdaje stavbeniških koncesij, glede oprostitve taks pri licitacijah, omejenih koncesij, mnogo pažnje pa je posvečala tudi svojemu naraščanju. — Zadruga šteje 33 članov. — Zadržno premoženje znaša 8195/10 Din. — Načelnstvu se je soglasno podelil absolutorij. Zadržna doklada je ostala ista kakor doslej. — Občni zbor je soglasno sprejel tudi naslednjo resolucijo: «Občni zbor ostro obsoja, ker je proti stanovski časti, vsako neupravičeno kritje zidarskih mojstrov v skupinah ali posamezno v svrhu konkurence stavbenikom. Vse tozadevne ovadbe naj obravnava razsodišče zadruge in stavi načelnstvu konkretne predloge. Načelnstvo je dolžno zbrati ves material o konkretnih primerih kritja in istega izročiti obrtni oblasti. Družba zidarskih mojstrov in stavbenikov, ki je bodisi zaznamovana v trgovinskem registru ali da kot taka pod takim imenom javno izvršuje stavbni obrt, se izvzame od gornjega predloga.» — Načelnik Zveze obrtnih zadrug, g. Eng. Franchetti, je poročal o delovanju zveze. — Občni zbor je nato soglasno sklenil, da pristopi zadruga kot članica k Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. — Pri volitvah načelnstva so bili izvoljeni: za načelnika g. Ivan Bricelj, za namestnika g. arh. Robert Smielowsky; v odbor pa gg.: ing. Rudolf Treo, ing. Josip Dudek, ing. Viktor Accetto in stavbenik Konrad Golobranc; za namestnika pa g. arh. Hugon Schell. — Na predlog gg. Missona in ing. Accetta se je sklenilo, da se vrši vsak petek od 8. do 9. zvečer sestanek članov v kavarni Evropa. — Na predlog g. načelnika Bricelja se je sklenilo, obdariti najrevnejšega in najboljšega dijaka tehnične srednje šole v Ljubljani v šolskem letu 1925./1926. v znesku 1000 Din. Izvršitev tega sklepa se izvrši v sporazumu z ravnateljstvom imenovane šole.

Občni zbor krojaške mojstrske in šiviljske organizacije za Slovenijo v Celju. V nedeljo dne 2. maja t. l. se je vršil občni zbor društva. Društvo je imelo v letu 1925. 1 redni in 1 izredni občni zbor ter 4 odborove seje, na katerih so se obravnavale razne v to stroko spadajoče zadeve. Društvo je skupno z zadrugo podvzelo energične korake proti tvrdki «Amerikanec» v Celju, katere konfekcijsko podjetje sega v krojaški obrt in škoduje posebno celjskim krojačem in šiviljam. Pritožila se je proti tej tvrdki pri

sreskem poglavarstvu v Celju in na velikega župana v Mariboru, kakor tudi na Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki je šla omenjeni organizaciji s pravilnim razumevanjem na roko ter izjavila, da podjetje ne more imeti tovarniškega značaja ter posega očitno neupravičeno v krojaški obrt. Tudi se je v tej zadevi predstavila deputacija pri sreskem poglavarstvu ter prosila, da se to neupravičeno obratovanje ustavi. Ni se pa doseglo zaželenega uspeha. Veliki župan je organizacijo obvestil, da je bila zadeva predložena ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu, kjer se pa bo kdo ve kdaj rešila. Gotovo ni prav, da more kdo pričeti obrt, ne da bi se učil, drugi pa mora imeti zopet vajeniško in pomočniško dobo ter preizkušnjo, preden more postati samostojen mojster. Menda obrtni red ne obstoja samo za siromake. Na velikega župana je bila poslana tudi resolucija, s katero se prosi veliko županstvo, da naj zatira šušmarstvo, na kar je tudi veliki župan izdal na vse podrejene urade tozadevna stroga navodila. Organizacija je apelirala tudi na ministrstvo za socialno politiko zaradi reorganizacije bolniškega zavarovanja ter je stavila predloge, med katerimi se zahteva decentralizacija socialnega zavarovanja. — Vložil se je tudi protest proti uveljavljanju novega zakona za pobijanje draginje, s katerim bi mnogo tovarišev lahko padlo v nesrečo, ter upamo, da je ta zakonski osnutek za vedno pokopan. — Podalo se je tudi mnenje Zbornice za trgovino, obrt in industrijo zaradi državnih nabav, katerih mali obrtnik danes sploh ne dobi, ter so se dala navodila, kako naj bi se z državnimi nabavami postopalo, da bi bile dosegljive tudi za malega obrtnika. V glavnem pa se zahteva, da se za državne nabave izpremeni zakon tako, da se pri oddaji oblačil sestavi komisija, ki naj določi cene posameznim izdelkom in to delo razdeli po zadrugah. Le na ta način se bo delo za državo dobro in vestno izvršilo, državljanom pa omogočil pravičen zaslužek. — Nastopilo se je nadalje proti krivični davčni, oziroma dohodninski lestvici, kakor tudi proti previsokemu odmerjanju davkov vobče. — Kakor je razvidno iz poročila, je društvo, dasi ne šteje toliko članov, kakor bi želeli, vendar zelo pridno delovalo ter zastopalo koristi 3000 obrtnikov te stroke v Sloveniji. Žal, da se večina krojaških obrtnikov in obrtnic ne zaveda važnosti te organizacije. — Na podlagi vsestranske želje je prevzel načelnstvo zopet tovariš Ivan Bizjak. Želimo, da bi ga vsi tovariši iz Slovenije v organizatoričnem stremljenju podprli ter pristopili k tej potrebni organizaciji.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani prosi svoje člane, da v primeru potrebe kakega pomočnika naznanijo to zadrugi. Zadruga bo za to posredovala pri brezposelnih pomočnikih, ki se oglašajo pri zadržnem načelniku zaradi podpore.

Občni zbor Bolniške blagajne samostojnih mojstrov v Ljubljani se je vršil dne 23. marca t. l. v salonu restavracije «Pri Mraku». Občni zbor je vodil predsednik gosp. Aleksander Gjurd, ki je v svojem poročilu omenjal, da obstoja blagajna že 38 let. Nizko število članov, okrog 160, je krivo, da ustanova ne more nuditi večjih ugodnosti. Spominjal se je nato dveh umrlih članov gg. Frana Zgonca in Frana Dolenca. — Po poročilu tajnika g. I. Jakopiča je podal svoje poročilo blagajnik g. Ivan Kersnič. Poročilo izkazuje 74.925/83 Din dohodkov in 36.392/37 Din izdatkov. Celokupno premoženje je znašalo koncem leta 1925. 76.956/13 Din. — Računski preglednik g. Iv. Rozman je poročal, da je našel knjige v popolnem redu in je predlagal absolutorij; predlog je bil soglasno sprejet. — Pri volitvah odbora so bili izvoljeni gg.: Aleksander Gjurd, Pavel Vrtačnik, Ivan Kersnič, Rudolf Geyer, Ivan Jakopič, Ivan Kosec, Ivan Aleš, Alojzij Erjavec, Štefan Rožič,

Ivan Breskvar, Štefan Špeletič in Ivan Gjud. Za namestnike gg.: Ivan Gačnik, Ivan Letnar in Hugon Hibšer. Za preglednike računov gg.: Fran Jager, Ivan Rozman, Fran Podražaj; za namestnike pregledovalcev računov pa gg.: Alojzij Barle, Ivan Mihelčič in Engelbert Franchetti. — Odborov predlog, da naj bi se zvišal mesečni prispevek, se je po daljši debati odklonil in ostanejo mesečni prispevki v isti višini kakor doslej. — Namesto pobiranja prispevkov po inkasantu se je sklenilo uvesti poštne-čkovni račun. Če član tri mesece ne vplača prispevkov kljub opozorilu, izgubi vse članske pravice. — Sklenilo se je nadalje, da plača blagajna samo zdravnika, ambulantno zdravljenje pa odpade. — Na predlog g. Eng. Franchettija se je sklenilo prirediti povodom 40letnice obstoja bolniške blagajne, ki bo čez dve leti, primerno proslavo. G. Zamljen je nabral na obnem zboru 370 Din za sklad za proslavo 40letnice. Istotako se je na predlog g. Eng. Franchettija napravil sklep, da bo blagajna razvila v letošnjem letu najživahnejšo agitacijo za pridobitev novih članov. Vse važnejše seje pa se bodo objavljale v «Obrtnem Vestniku». — Predsednik g. Aleksander Gjud je nato zaključil občni zbor.

Vsi obrtniki, ki potrebujejo za svoj obrt: motvoz, žimo, afrik, vrvi, platno, juto, vreče itd., se opozarjajo na današnji oglas tvrdke Vido Bratovž.

Zadruga čevljarjev v Ljubljani sporoča interesentom, da se bo vršila pomagalska preizkušnja v nedeljo dne 30. maja t. l. Priglasiti se je do 26. maja v zadrugi, Hre-

nova ulica št. 4. Pri priglasitvi je treba predložiti spričevalo obrtnonadaljevalne šole. — Načelstvo.

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» Engelbert Franchetti.

Urednik Engelbert Franchetti.

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

MALI OGLASI

vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5 Din. — Oglase je plačati v naprej lahko tudi v znakah. — Za odgovor je priložiti znamko.

Naročajte in razširjajte

edino strokovno glasilo

«Obrtni Vestnik»!

Uprava v Ljubljani, Dunajska
cesta 20. 18/26

«Brezalkoholna produkcija»

v Ljubljani, Poljanski nasip
št. 10/66, pošlje vsakemu naročniku «Obrtnega Vestnika» zanimiv cenik brezplačno. —
Zahtevajte ga takoj; ne bo
Vam žal!

Anton Tonec

restavratorec 14/26

pri «Lovačkem rogu»

v Zagrebu, Ilica, priporoča
svojim rojakom svojo izborno
kuhinja in izbrana vina.

Pozor, krojači, šivilje!

Popolnoma urezati obleko po
vsakem modnem listu se naučis
v krojni šoli v Ljubljani,
Stari trg 19. Kroje se mora
naročiti po številki modela iz
žurnalov. Tečaj za krojače in
šivilje se prične 8. junija. Za
krojače pouk v čepicah. Iz-
daja modnih listov s sloven-
skim učnim poukom. Cena
120 Din polletno. Vpisovanje
celodnevno. Krojni pouk po-
tom pošte. Revnejšim obrt-
nikom tečaj ceneje.

Kovaška dela

vseh vrst izvršuje redno, so-
lidno in po primerni ceni ko-
vaški mojster V. Urbančič v
Ljubljani, Zabajak. — Preskrbi
tudi kolarska dela.

Proda se

čevlarsko orodje in druge po-
trebščine. — Ponudbe osebno
ali pismeno na vdovo Dolenz,
Ljubljana, Gosposvetska c. 8.

Prodajam

ključavničarsko orodje in stro-
je. — V najem dam delavnico
in stanovanje v prometnem
brezkonkurenčnem kraju. Po-
trebni kapital 15.000 Din. —
Ponudbe na upravo lista pod
«Radi boleznii».

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah
črne, juvelir v Ljubljani,
Wolfova ulica št. 3. 16/26

Engelbert Franchetti brivec

Ljubljana, Dunajska c. 20
priporoča svojim znanecem in
prijateljem iz mesta in dežele
svojo brivnico.
Za točno in dobro postrežbo
je skrbjeno. 17/26

Lisice, kune, vidre, zajce itd.

kupuje po najvišjih dnevnih
cenah P. Semko, Ljubljana,
Turjaški trg št. 1. 18/26

Narodni dom, Maribor

Štajerska klet, abonenti, keglji-
šče, haložan, znižane cene. —
17—3 Oset 26/26

Avgust Jeglič

Radeče pri Zidanem mostu
priporoča svojo trgovino z
usnjem in čevlarskimi potreb-
ščinami. 1/26

POZOR!

**Popravljam vsakovrstne
— URE —**

precizno, po nizki ceni in hitro, z enoletnim jam-
stvom. — Priporočam se tudi za birmo botrkom
in botrcam. — Postregel bom z najnižjimi cenami.

LJUBLJANA D. MARINKO LJUBLJANA

izprašani urar

Florijanska ulica št. 31. 12—2

Vsled ugodne nabave surovin smo znatno znižali
cene nogavicam in drugim pleteninam.

P. n. trgovce prosimo, da zahtevajo cenike ter se
priporočamo.

M. Franzl & sinovi

Privoz 10 Ljubljana Privoz 10

Poštni predal 44.

12—5

VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO

ZALTA & ŽILIČ, Ljubljana

Dunajska cesta št. 11. 10—9

se priporoča za nakup vsakovrstnih potrebščin za stavbe,
kakor orodja za obrtnike in poljedelce in drugo, v železninsko
stroko spadajoči material. — V slučaju potrebe ne prezrite
najne tvrdke, ker je to v Vašem lastnem interesu.

NAJVEČJA IZBERA!

NAJNIŽJE CENE!

Priznано solidne cene!

Priznано solidne cene!

Vedno zadnje novosti

damskih klobukov

priporoča modni salon

IDA ŠKOF-WANEK naslednici

LJUBLJANA, Pod Trančo št. 2.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Preoblikovanje in popravila se točno
in ceno izvršujejo. 4—3

Tapetniki, sedlarji, jermenarji in druge sorodne stroke se opozarjajo
na najcenejši nakup, motvoza, žime, afrika, vrvi, platna, jute, vreč itd.

VIDO BRATOVŽ, LJUBLJANA

Gosposvetska cesta št. 2 (nasproti gostilne Figovec).

12—4 Komisijska zaloga KONOPJUTA, d. d., Zagreb.

IVAN ZAKOTNIK

Telefon
št. 379

mestni tesarski mojster

Telefon
št. 379

se priporoča za naročila vsakovrstnih del kakor: izvršitev
modernih lesenih stavb, ostrešij za palače, hiše, vile, tovarne,
cerkve in zvonike, naprav za stope, raznih tal, stopnic,
ledenice, paviljonov, verand, lesenih ograj itd. — Gradba
lesenih mostov, jezov in mlinov. Načrti in proračuni po
naročilu. Parna žaga in strojna delavnica. Sprejema se les za
obdelovanje, žaganje in rezanje furnirjev. — Zaloga furnirja.

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 46.

NAJTRPEŽNEJŠO STREŠNO OPEKO
 NUDIJO
ZDRUŽENE OPEKARNE, D. D.
 LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 13.
 TELEFON 733. 20-10

Skrbno
izdelovanje

L. MIKUŠ

Največji
izbor

Preobleke

tvornica dežnikov

Popravila

Najnižje
cene!

LJUBLJANA

27-10

Najnižje
cene!

Mestni trg št. 25.

J. GOREC
 LJUBLJANA

Palača Ljubljanske kreditne banke

Kolesa

Šivalni stroji

Vsi deli in popravila

Radio-aparati in deli

Žarnice

Sportni predmeti

24-10

najbolje — najceneje!

Kreditni zavod
 za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslopu). 24-10

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in
 prodaja vsakovrstnih vrednostnih
 papirjev, deviz in valut, borzna
 naročila, predjmi in krediti vsake
 vrste, eskompt in inkaso menic
 in kuponov, nakazila v tu- in
 inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj. barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

LJUBLJANA

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4

nasproti frančiškanske cerkve. 24-10

Kreditno društvo
 Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

24-10

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica:

Din 50.000.000.-

Skupne rezerve: okrog

Din 10.000.000.-

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice
 Celje
 Crnomelj
 Kranj

Logatec
 Maribor
 Metković
 Novi Sad
 Trst

Ptuj
 Sarajevo
 Split
 Gorica

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
 in 504

Priporoča se za vse
 bančne posle

12-6